

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради університету
30 серпня 2024 року,
протокол № 2.

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

30 серпня 2024 року

м.п.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
з навчальної дисципліни
«КРИМІНАЛІСТИЧНА ТЕХНІКА»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 081 Право
галузі знань 08 Право**

м. Хмельницький
2024

РОЗРОБНИКИ:

Професор кафедри
кримінального права та процесу,
кандидат юридичних наук, доцент
27 серпня 2024 року

_____ Юрій ТУРОВЕЦЬ

Асистент кафедри
кримінального права та процесу
27 серпня 2024 року

_____ Іван КОГУТ

СХВАЛЕНО:

Рішення кафедри кримінального права та
процесу
28 серпня 2024 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри кримінального права
та процесу, кандидат юридичних наук,
професор
28 серпня 2024 року

_____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ

Декан юридичного факультету,
кандидат юридичних наук, доцент
28 серпня 2024 року

_____ Віктор ЗАХАРЧУК

ПОГОДЖЕНО:

Рішення методичної ради університету
29 серпня 2024 року, протокол № 1.

Голова методичної ради університету,
кандидатка наук з державного
управління, доцентка
29 серпня 2024 року

_____ Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 3
2. Програмні компетентності і заплановані результати навчання	– 4
3. Програма навчальної дисципліни	– 6
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 8
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 8
4.2. Аудиторні заняття	– 9
4.3. Завдання для самостійної роботи студентів	– 9
5. Методи навчання та контролю	– 9
6. Схема нарахування балів	– 10
7. Рекомендована література	– 11
7.1. Нормативно-правові акти	– 11
7.2. Основна література	– 11
7.3. Допоміжні джерела за темами	– 12
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 15

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 08 Право
2. Код і назва спеціальності	– 081 Право
3. Назва спеціалізації	– немає
4. Назва дисципліни	– Криміналістична техніка
5. Тип дисципліни	– вибіркова навчальна дисципліна циклу професійної підготовки
6. Код дисципліни	– В.081.Б.7.2
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– бакалавр
9. Курс / рік навчання	– четвертий (денна) / четвертий (заочна)
10. Семестр	– сьомий (денна) / сьомий, восьмий (заочна)
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 3 / 90
2) денна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 36
% від загального обсягу	– 40 %
лекційні заняття (годин)	– 18
% від обсягу аудиторних годин	– 50 %
семінарські заняття (годин)	– 18
% від обсягу аудиторних годин	– 50 %
самостійна робота (годин)	– 54
% від загального обсягу	– 62 %
тижневих годин:	
аудиторних занять	–
самостійної роботи	–
3) заочна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 16
% від загального обсягу	– 18 %
лекційні заняття (годин)	– 10
% від обсягу аудиторних годин	– 62,5 %
семінарські заняття (годин)	– 6
% від обсягу аудиторних годин	– 37,5 %
самостійна робота (годин)	– 74
% від загального обсягу	– 82 %
тижневих годин:	
аудиторних занять	–
самостійної роботи	–
12. Форма семестрового контролю	– залік
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	ОП.081.Б.8 Кримінальне право ОП.081.Б.20 Кримінальне процесуальне право
2) супутні дисципліни	ОП.081.Б.20 Кримінальне процесуальне право В.081.Б.7.3 Кримінально-виконавче

- 3) наступні дисципліни
14. Мова вивчення дисципліни – українська
- право
 В.081.Б.7.6 Основи адвокатської діяльності
 В.081.Б.7.7 Основи прокурорської діяльності
 В.081.Б.7.11 Судова медицина та психіатрія
 В.081.Б.8.5 Криміналістична тактика та методика

2. Програмні компетентності і заплановані результати навчання

Навчальна дисципліна «Криміналістична техніка» забезпечує досягнення таких компетентностей і результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою «Бакалавр права»:

Загальні і спеціальні компетентності:

- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
 ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
 ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
 ЗК9. Здатність працювати в команді;
 СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти;
 СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ;
 СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Заплановані результати навчання:

- РН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел;
 РН5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю;
 РН9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій;
 РН16. Використовувати комп'ютерні програмами, необхідні у правничій діяльності;
 РН17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди;
 РН20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:	
1. Знання (здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)	
1.1)	відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату навчальної дисципліни «Криміналістична техніка»;
1.2)	основні положення криміналістичної техніки
1.3)	систему криміналістичної техніки як розділу криміналістики
1.4)	показувати на практичних прикладах порядок збору, дослідження, оцінки і використання доказової інформації із допомогою техніко-криміналістичних засобів

2. Розуміння	
<i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>	
2.1)	пояснювати зміст дефініцій основних термінів, що розкривають суть базових положень криміналістичної техніки
2.2)	класифікувати техніко-криміналістичні засоби збору доказової інформації
2.3)	демонструвати прийоми застосування техніко-криміналістичних засобів
2.4)	визначати види слідів, способи їх фіксації та вилучення;
3. Застосування знань	
<i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>	
3.1)	здатність застосовувати знання про технічні засоби (фото- та відеофіксація, трасологічні дослідження) для виявлення слідів на місці події, а також для забезпечення доказової бази в процесі розслідування.
3.2)	застосування знань про класифікацію та методи ідентифікації матеріальних доказів, таких як відбитки пальців, сліди взуття, волокна та мікрочастинки, для розв'язання конкретних задач розслідування.
3.3.)	здатність виявляти і виправляти помилки в застосуванні криміналістичних технік на різних етапах розслідування, зокрема при зборі, фіксації та аналізі доказів.
3.4.)	вміння застосовувати знання про криміналістичні техніки для моделювання різних ситуацій
4. Аналіз	
<i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>	
4.1)	здатність виокремлювати застосування техніко-криміналістичних засобів на основні етапи (виявлення, фіксація, дослідження доказів) та оцінювати їх взаємозв'язок
4.2)	здатність розглядати різні техніко-криміналістичні методи (наприклад, трасологічні дослідження, фіксація електронних доказів) і оцінювати, як вони можуть бути застосовані для розв'язання конкретних слідчих завдань
4.3)	здатність аналізувати, які техніко-криміналістичні засоби можуть бути застосовані при проведенні тієї чи іншої слідчої (розшукової) дії
5. Синтез	
<i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>	
5.1)	здатність поєднувати різні методи криміналістичної техніки (наприклад, трасологію, балістику) для комплексного дослідження матеріальних доказів з метою отримання доказової бази.
5.2)	здатність об'єднувати новітні технології, такі як цифрові криміналістичні засоби (аналітика цифрових даних) з усталеними методами (наприклад, фотографування слідів)
5.3)	здатність визначати та використовувати новітні технічні засоби та їх роль під час розслідування кримінального правопорушення
6. Оцінювання	
<i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>	
6.1)	здатність оцінювати важливість зібраних матеріальних доказів (фізичних слідів, документів, електронних даних) для визначення ключових аспектів розслідування кримінального правопорушення

6.2)	оцінювати важливість дотримання процесуальних норм і правил при зборі доказів (зокрема, під час фіксації слідів на місці події) для забезпечення їх допустимості
6.3)	здатність оцінити, які конкретні матеріали (відбитки пальців, відео-записи, документація) будуть мати найбільшу вагу в розслідуванні певного виду кримінального правопорушення
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатомірності та альтернативності сучасної культури)</i>	
7.1)	створення нових підходів до застосування техніко-криміналістичних засобів з огляду на сучасні технології (штучний інтелект, OSINT тощо)
7.2)	виробляти шляхи покращення складання документів за результатами застосування техніко-криміналістичних засобів

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні положення науки криміналістики. Місце криміналістичної техніки в системі криміналістики. Поняття засобів криміналістичної техніки та засади їх застосування

Поняття криміналістики. Її історичні витoki. Вихідні положення криміналістики як науки. Система криміналістики. Поняття та система криміналістичної техніки. Завдання, джерела та значення криміналістичної техніки у розслідуванні кримінальних правопорушень. Методи криміналістичної техніки. Принципи застосування криміналістичної техніки. Правові підстави застосування криміналістичної техніки. Суб'єкти застосування криміналістичної техніки.

Поняття, суть і призначення техніко-криміналістичних засобів. Правові основи їх застосування. Класифікація техніко-криміналістичних засобів. Комплектація пересувної криміналістичної лабораторії. Форми та засади використання криміналістичної техніки. Техніко-криміналістичні засоби, методи та технології профілактики кримінальних правопорушень. Тенденції та сучасний стан розвитку криміналістичної техніки.

Тема 2. Криміналістична трасологія. Сліди взуття та ніг людини, сліди транспортних засобів

Наукові основи становлення криміналістичної трасології. Значення трасології в судово-слідчій та експертній практиці. Поняття, предмет і завдання криміналістичної трасології. Механізм утворення слідів. Класифікація видів слідів у трасології. Сліди взуття та ніг людини, сліди транспортних засобів. Основні правила роботи зі слідами. Основи методики трасологічної експертизи. Стадії криміналістичної ідентифікаційної експертизи. Доріжка слідів ніг та її криміналістичне значення. Способи виготовлення гіпсових зліпків.

Тема 3. Криміналістична дактилоскопія

Наукові основи становлення дактилоскопії. Поняття папілярних узорів та їх властивості. Типи слідів пальців рук і види їх утворення. Методи та способи виявлення і фіксації латентних слідів папілярних узорів пальців і долонь рук. Правила фіксації, вилучення й пакування об'єктів зі слідами рук на місці події. Фотографування та опис слідів рук у протоколі огляду місця події. Криміналістичне значення слідів людини у розслідуванні та розкритті кримінальних правопорушень.

Тема 4. Криміналістична фотографія та відеозапис

Поняття і значення криміналістичної фотографії та відеозапису, їх види та правова основа використання. Поняття про криміналістичну фотографію, її предмет і завдання. Фотозйомка місця події. Особливості фотозйомки трупа. Фотографування слідів. Впізнавальна фотозйомка.

Фотозйомка при провадженні слідчого експерименту, обшуку, пред'явленні для впізнання. Методи судово-оперативної фотографії. Панорамна та вимірювальна фотозйомки. Судово-дослідницька фотографія. Фотографічні методи змінення контрастів. Криміналістичний відеозапис: методи і прийоми відеозйомки. Порядок процесуального оформлення результатів застосування судової фотографії та відеозапису.

Тема 5. Криміналістична (судова) балістика. Криміналістичне дослідження холодної зброї

Поняття та значення криміналістичної (судової) балістики. Об'єкти і завдання криміналістичної (судової) балістики. Значення судової балістики в судовій, слідчій та експертній практиці. Завдання судової балістики. Балістичні об'єкти що досліджуються експертом. Вогнепальна зброя, її класифікація. Боєприпаси до вогнепальної зброї. Види і характеристика слідів пострілу. Слідчий огляд вогнепальної зброї та слідів її дії. Огляд і дослідження боєприпасів. Визначення напрямку пострілу.

Експертиза зброї та слідів і обставин її використання. Завдання експертизи зброї та слідів і обставин її використання. Встановлення придатності та бойових властивостей зброї. Встановлення групової належності і тотожності зброї. Ототожнення зброї за кулями та гільзами. Поняття, об'єкти і завдання криміналістичного дослідження холодної зброї. Поняття, ознаки та класифікація холодної зброї.

Тема 6. Криміналістичне дослідження документів, письма, почерку та грошових знаків

Поняття документа в криміналістиці. Предмет та завдання техніко-криміналістичної експертизи документів. Види підробок та загальні правила поводження з документами. Топографічні ознаки письма. Поняття «почерк». Загальні та окремі ознаки почерку. Судово-почеркознавча експертиза. Підготовка матеріалів до почеркознавчої експертизи. Вільні й експериментальні зразки почерку і підписів. Методика судово-почеркознавчої експертизи.

Особливості дослідження підписів. Огляд документа та процесуальна фіксація. Способи підробок документів і ознаки їх виявлення. Способи підробок відбитків печаток і штампів. Технічна підробка підпису та ознаки її виявлення. Встановлення первинного виду із місту пошкоджених документів. Дослідження матеріалу документа і засобів письма.

Тема 7. Криміналістичне дослідження зовнішності людини (габітологія)

Історія становлення та розвитку криміналістичної габітології. Поняття габітології та її значення при розслідуванні кримінальних правопорушень. Класифікація ознак зовнішності людини, джерела інформації про зовнішність. Методика опису зовнішніх анатомічних ознак людини (словесний портрет). Опис функціональних ознак людини. Методи фіксації зовнішності людини. Види і форми ототожнення людини за ознаками зовнішності. Додаткові джерела інформації про зовнішність людини. Розвідка на основі аналізу відкритих джерел інформації (OSINT)

Тема 8. Криміналістичне дослідження цифрових (електронних) слідів

Поняття та значення криміналістичного дослідження цифрових (електронних) слідів. Завдання криміналістичного дослідження цифрових (електронних) слідів. Метадані та хеш-функції. Сутність і механізм утворення цифрових (електронних) слідів. Поняття цифрових (електронних) слідів. Критерії недопустимості цифрових (електронних) слідів. Класифікація цифрових (електронних) слідів. Виявлення, вилучення та дослідження цифрових (електронних) слідів. Методи забезпечення цілісності та захисту цифрових доказів та їх перевірки. Підготовка та призначення судових експертиз для дослідження цифрових (електронних) слідів.

Тема 9. Криміналістичні обліки, їх види та можливості в розкритті кримінальних правопорушень

Історичні аспекти розвитку кримінальної реєстрації злочинців. Поняття, система та призначення криміналістичних обліків. Правові основи криміналістичної реєстрації; Об'єкти криміналістичної реєстрації. Реєстрація, зосередження і систематизація об'єктів криміналістичного обліку. Основні положення алфавітної і дактилоскопічної реєстрації. Правила виведення дактилоскопічної формули за 10-пальцевою системою обліку. Основна частина дактилоскопічної формули. Додаткова частина дактилоскопічної формули. Криміналістичні обліки департаменту інформаційно-аналітичної підтримки Національної поліції України

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ те-ми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Загальні положення науки криміналістики. Місце криміналістичної техніки в системі криміналістики. Поняття засобів криміналістичної техніки та засади їх застосування	10	2	2	-	-	6	10	2	2	-	-	6
2.	Криміналістична трасологія. Сліди взуття та ніг людини, сліди транспортних засобів	10	2	2	-	-	6	10	2	-	-	-	8
3.	Криміналістична дактилоскопія	10	2	2	-	-	6	10	2	2	-	-	6

4.	Криміналістична фотографія та відеозапис	10	2	2	-	-	6	10	2	-	-	-	8
5.	Криміналістична (судова) балістика. Криміналістичне дослідження холодної зброї	10	2	2	-	-	6	10	2	-	-	-	8
6.	Криміналістичне дослідження документів, письма, почерку та грошових знаків	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
7.	Криміналістичне дослідження зовнішності людини (габітологія)	10	2	2	-	-	6	10	-	2	-	-	8
8.	Криміналістичне дослідження цифрових (електронних) слідів	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
9.	Криміналістичні обліки, їх види та можливості в розкритті кримінальних правопорушень	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
	Всього годин	90	18	18	-	-	54	90	10	6	-	-	74

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські (практичні) заняття)) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських (практичних) занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Завдання для самостійної роботи студентів

4.3.1. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.2. Виконання індивідуальних завдань всіма студентами не є обов'язковим і може здійснюватися окремими студентами з власної ініціативи або за пропозицією викладача.

4.3.3. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація;
- 3) дискусія.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- 1) дискусійне обговорення проблемних питань;
- 2) обговорення підготовлених студентами доповідей та рефератів;
- 3) складання проєктів окремих документів;

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни може проводитися у формах:

- 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;
- 3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування;
- 4) складання та обговорення окремих документів, виявлення та аналіз помилок, допущених при їх складанні;
- 5) захист підготовленого публічного виступу.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного заліку.

Структура залікового білету: два теоретичних питання.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань, визначаються навчально-методичними матеріалами з даної дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Нормативно-правові акти

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про захист прав людини і основоположних свобод: Конвенція Ради Європи від 4 листопада 1950 р. (зі змінами та доповненнями, внесеними Протоколом № 11 від 11 трав. 1994 р., Протоколом № 14 від 13 трав. 2004 р.): URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
3. Про Національну поліцію: Закон України від 2 лип. 2015 р. № 580- VIII: URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
4. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» // Відомості Верховної Ради України, 1992, № 22, ст.303 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12/ed20130811#Text>
5. Закон України «Про судову експертизу» // Відомості Верховної Ради України, 1994, N 28, ст.232 : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>
6. Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» // Відомості Верховної Ради України, 1995, № 10, ст.60 : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80#Text>
7. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України, 2001, № 25-26, ст.131 : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
8. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р.// Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88 : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
9. Про затвердження переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів // Постанова Кабінету Міністрів України від 6 травня 2000 р. №770 : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/770-2000-%D0%BF#Text>.

7.2. Основна література

1. Криміналістика: криміналістична техніка : навч. посіб. / Р. Л. Степанюк, В. О. Гусева, В. В. Кікінчук та ін.; МВС України, Харків : ХНУВС, 2023. 388 с.
2. Копча В.В., Копча Н.В. Криміналістична техніка, тактика і методика: навч. посіб. Одеса : Видавничий дім «Гельветика». 2022. 286с.
3. Криміналістика: Підручник у 2х томах. Т.2 / заг. ред. д.ю.н., професора А. Ф. Волобуєва; д.ю.н., професора Р.Л. Степанюка; д.ю.н., професора В.О. Малярвої. Х. : ХНУВС. 2018. 381 с.
4. Кобилянський О.Л., Кофанов А.В. Криміналістика : конспект лекцій. К. : Держ. ун-т інфраструктури та технологій, Укр. ДГРІ, 2019.380 с.
5. Криміналістика у питаннях та відповідях : навч. посіб. / А.В. Іщенко, В.В. Пяковський, А.В. Самодін, Ю.М. Черноус та ін. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 118 с.
6. Криміналістика : підручник / Ю.П. Аленін, Л.І. Аркуша, О.О. Подобний, В.В. Тіщенко та ін.; за ред. В.В. Тіщенка. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2017. 556 с.
7. Криміналістика : підручник / В.В. Пяковський, Ю.М. Черноус, А.В. Самодін та ін.; за заг. ред. В.В. Пяковського. 2-ге вид., перероб і допов. К.: Філія вид-ва «Право», 2020. 752 с.
8. Криміналістика: підручник : у 2 т. Т. 2 / В.Ю. Шепітько, В.А. Журавель, В.О. Коновалова та ін.; за ред. В.Ю. Шепітька. Харків : Право, 2019. 328 с.

9. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 20: Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія / редкол.: В. Ю. Шепітько (голова) та ін. Харків: Право, 2018. 952 с.

10. Журавель В. А. Загальна теорія криміналістики: генеза та сучасний стан: монографія. Харків: Право, 2021. 448с.

11. Інноваційні засади техніко-криміналістичного забезпечення діяльності органів кримінальної юстиції: монографія / за заг. ред. В. Ю. Шепітька, В. А. Журавля. Харків: Апостіль, 2017. 260 с.

12. Науково-технічне забезпечення слідчої діяльності в умовах змагального кримінального провадження: монографія / за ред. В. Ю. Шепітька; Нац. акад. прав. наук України, НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса. Харків : Право, 2021. 248 с.

13. Основи судової експертизи: навч. посіб. для фахівців, які мають намір отримати або підтвердити кваліфікацію судового експерта / авт.-уклад.: Л. М. Головченко, А. І. Лозовий, Е. Б. Сімакова-Єфремян та ін. Харків: Право, 2016. 928 с.

14. Тіщенко В. В., Барцицька А. А. Теоретичні засади формування технологічного підходу в криміналістиці : монографія. Одеса : Фенікс, 2012. 198 с.

7.3. Допоміжні джерела за темами

Тема 1. Загальні положення науки криміналістики. Місце криміналістичної техніки в системі криміналістики. Поняття засобів криміналістичної техніки та засади їх застосування

1. Криміналістика: криміналістична техніка : навч. посіб. / Р. Л. Степанюк, В. О. Гусева, В. В. Кікінчук та ін.; МВС України, Харків : ХНУВС, 2023. 388 с.

2. Копча В.В., Копча Н.В. Криміналістична техніка, тактика і методика: навч. посіб. Одеса : Видавничий дім «Гельветика». 2022. 286с.

3. Криміналістика (криміналістична техніка) : курс лекцій / П. Д. Біленчук, А. П. Гель, М. В. Салтевский, Г. С. Семаков. Київ : МАУП, 2001. 216 с.

4. Криміналістика: криміналістична техніка : навч. посіб. / Р. Л. Степанюк, В. О. Гусева, В. В. Кікінчук та ін. ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2023. 388 с

5. Криміналістична техніка : Книга друга (частина II) : навч. посіб. / А. В. Кофанов, О. Л. Кобилянський, С. В. Хільченко, Т. В. Михальчук та ін. Київ. 2011. 352 с.

Тема 2. Криміналістична трасологія. Сліди взуття та ніг людини, сліди транспортних засобів

1. Солоний О. В. Встановлення антропологічних даних особи за слідами її ніг (взуття), враховуючи сучасні тенденції фізичного розвитку людини. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2019. №20. С. 281-291.

2. Коваленко А. В. Фіксація та дослідження об'ємних слідів взуття з використанням технологій 3D сканування. *Криміналістика і судова експертиза*. 2022. Вип. 67. С. 465-472.

3. Кротінов В.О. Сліди-відображення в криміналістиці: природа, види та способи отримання. *Форум права*. 2008. № 3. С. 258-264.

4. Кобзар С.І. Криміналістична трасологія: навч. посібник; Луганський ін-т внутрішніх справ. Луганськ, 1999. 108 с.

5. Ваніна О.В. Криміналістична трасологія: поняття та класифікація слідів. *Інноваційні наукові дослідження: теорія, методологія, практика: матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 28–29 лют. 2020 р.)*. Київ, 2020. С. 137–139.

Тема 3. Криміналістична дактилоскопія

1. Веретун Г.С., Чернонос Д.В. Дактилоскопічна верифікація в системах контролю та управління доступом: проблемні питання. *Криміналістичний вісник*. 2017. № 1. С. 48– 53.
2. Погорецький М.А. Теорія відбиття та її значення для пізнання обставин злочину. *Юридична психологія і педагогіка*. 2010. № 1. С. 69-78.
3. Рогатюк І. В. Напрями удосконалення використання дактилоскопічної інформації в діяльності органів досудового розслідування та прокуратури. *Часопис Київського університету права*, 2014. № 1. С. 292-296.
4. Хахановський В.Г. Автоматизація експертних дактилоскопічних досліджень. *Форум права*. 2011. № 1. 1078-1084.
5. Хижняк А.С. Інноваційне впровадження нових діагностичних завдань в комплексній експертизі в дактилоскопічному дослідженні сфальсифікованих відбитків пальців рук. *Теоретичні питання юриспруденції і проблеми правозастосування: виклики XXI століття*. Харків, 2020. С. 220-223.

Тема 4. Криміналістична фотографія та відеозапис

1. Невгад В. В., Дударець Р. М., Саковський А. А., Климчук М. П. Проведення слідчих (розшукових) дій із застосуванням звуко- та відеозаписувальних технічних засобів: метод. рек. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2018. 67 с.
2. Негребецький В. Відеозапис під час слідчого експерименту. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. №4. С. 257-261.
3. Негребецький В. Відеозапис як інформаційна модель і спосіб фіксації під час перевірки показань на місці. *Підприємництво, господарство і право*. 2013. №8. С. 98- 101.
4. Перлін С.І., Лозова С.М. Перспективи використання сучасних засобів фото-та відеозйомки під час розслідування злочинів. *Право і безпека*. 2020. № 3 (78). С.103- 108.
5. Судова фотографія. Видання друге: навчальний посібник / А.В. Кофанов, О.Л. Кобилянський. К. : Пульсари, 2006. 384 с

Тема 5. Криміналістична (судова) балістика. Криміналістичне дослідження холодної зброї

1. Сапелкін В. В. Судово-медичний аспект балістичних досліджень патронів травматичної дії «Терен-12П». *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики : збірник наукових праць*. 2010. Вип.10. С. 345-352.
2. Торопов С.О. Попередні балістичні дослідження на місці події. *Форум права*. 2008. № 3. С. 485-489.
3. Петренко В.В. Призначення судових експертиз по кримінальних справах про незаконне поводження з вогнепальною зброєю. *Право і суспільство*. 2009. № 1. С. 127-133.
4. Кофанов А. В. Деякі проблемні аспекти судово-балістичних досліджень зброї не смертельної дії. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики Збірник наукових праць*. 2009. Вип.9. С. 282-290.
5. Козаченко І. М. Класифікація снарядів до пневматичної зброї. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики: збірник наукових праць*. 2009. Вип. 9. С. 262-268.

Тема 6. Криміналістичне дослідження документів, письма, почерку та грошових знаків

1. Будзієвський М.Ю. Історичні етапи розвитку техніко-криміналістичного дослідження документів. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2010. № 4. С. 290-295.

2. Гаврильченко Ю. В. Сучасні можливості виявлення слабо видимих зображень за допомогою комп'ютерних технологій. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики : збірник наукових праць*. 2012. Вип. 12. С. 205-211.

3. Методика технічної експертизи документів (загальна частина) / укл. Ковальов К. М., Давидова О. О., Коваленко В. В., Тимофєєва Т. В. К. : ДНДЕКЦ МВС України, 2007. 34 с.

4. Осика І. М. Розслідування підроблення документів та їх використання у сфері підприємництва : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Х., 2006. 254 с.

5. Воробей О. В., Мельников І. М., Волошин О. Г. Техніко-криміналістичне дослідження документів. К. : Центр учбової літератури, 2008. 304 с.

Тема 7. Криміналістичне дослідження зовнішності людини (габітологія)

1. Шепітько В.Ю. Ідентифікація людини за ознаками зовнішності / Шепітько В.Ю., Борисенко І.В., Когут С.А., Могильников О.М. Х., 2003.

2. Варцаба В.М. Деякі проблеми визначення зросту особи при складанні та використанні словесного портрета. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична*. 2011. Вип. № 3. С. 355-361.

3. Волощук Т. В. Поняття та класифікація методів у криміналістиці та портретній експертизі. *Адвокат: загальнодерж. проф. журн.* К. : Прецедент. 2009. - № 11. - С. 33-36.

4. Волощук Т.В. Вимоги до об'єктів криміналістичного портретного дослідження. *Часопис Київського університету права*. 2010. № 2 .С. 286–289.

5. Яковенко М.О. Складання суб'єктивного портрета і його використання в процесі розслідування нерозкритих грабежів та розбоїв. *Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності : збірник наукових праць*. 2011. № 1. С. 233-238.

Тема 8. Криміналістичне дослідження цифрових (електронних) слідів

1. Паламарчук Л. П. Розслідування злочинів у сфері використання комп'ютерних технологій : монографія. Київ, 2007. 144 с.

2. Комп'ютерна злочинність : навчальний посібник / П.Д. Біленчук та ін. Київ : Атика, 2002. 240 с.

3. Дуда Х. І. Поняття комп'ютерних слідів злочину. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. 2014. Вип. 197. Ч. 1. С. 262–267.

4. Колеснікова І. А. Цифрові сліди: поняття та їх значення при розслідуванні кримінальних правопорушень. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 10. С. 472–475.

5. Єфімов М. М., Павлова Н. В., Чучко С. В. Методика розслідування шахрайств, пов'язаних із купівлею-продажем товарів через мережу Інтернет: теоретичні та праксеологічні засади : монографія. Одеса : Гельветика, 2022. 200 с.

Тема 9. Криміналістичні обліки, їх види та можливості в розкритті кримінальних правопорушень

1. Бірюков В.В. Теоретичні основи інформаційно-довідкового забезпечення розслідування злочинів: монографія / Луган. держ. Ун-т внутр.. справ ім. Е.О. Дідоренка. Луганськ: РВС ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2009. 664 с

2. Зацеркляний М.М. Інформаційні системи і технології в діяльності правоохоронних органів: навч. посіб. Харків: Тимченко, 2010. 382 с.

3. Часткове технічне завдання Інформаційно-телекомунікаційна система «Інформаційний портал Національної поліції України» від 2.10.2017 р. Київ, 2017. 27 с.
4. Методичні рекомендації щодо алгоритму дій користувачів з організації формування Інтегрованої інформаційно-пошукової системи органів внутрішніх справ України: від 16.01.2014 № 737/З р.
5. Приходько В. Криміналістичні обліки департаменту інформаційно-аналітичної підтримки Національної поліції України. In: Jurnalul juridic national: teorie și practică, 2018, nr. 4-2(32), pp. 122-127.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.president.gov.ua> – Офіційний сайт Президента України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
4. <https://supreme.court.gov.ua/supreme/> – Офіційний сайт Верховного Суду.
5. <http://www.court.gov.ua> – Офіційний веб-портал «Судова влада України».
6. <http://www.gp.gov.ua> – Офіційний сайт Офісу Генерального прокурора України.
7. <http://www.mvs.gov.ua> – Офіційний сайт МВС України.
8. <https://dndekc.mvs.gov.ua/> - Офіційний сайт Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України.
9. <http://www.nbuv.gov.ua> – Сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського
10. <http://www.liga.kiev.ua> – Інформаційно-пошукова система законодавства «Ліга»
11. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – Єдиний державний реєстр судових рішень України